

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво і гуманітарні науки	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	2

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 2 (весна 2026 – 2027 н. р.)

Викладачі	Лагода Оксана Миколаївна, док. мист., професор Будяк Вікторія Валеріївна, канд. мист., доцент Гасем Аміна Мерзаківна, док. філософії (PhD)
E-mail	oxanalahoda@gmail.com
Заняття	за розкладом он лайн
Консультації	під час занять та за домовленістю
Адреса	ауд. 317, корпус 2, поверх 3, вул. Мистецтв, 6
Телефон	надається викладачем особисто

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи в робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни – педагогічна практика (скорочено – ПП); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати наступним чином: *прізвище завдання* (номер або ключове слово). *Розширення: текст – doc, docx*. Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи, що виконані самостійно або індивідуально, мають бути надіслані на пошту викладача.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Однак, її освоєння передбачає наявність певного обсягу знань студентів з проектно-дослідницької діяльності та практичних навичок аналітичної роботи з різними матеріалами. Дисципліна ґрунтується на теоретичному матеріалі з дисципліни «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи» як професійно орієнтованого, спеціалізованого курсу. Вона апелює до таких навчальних дисциплін, як: «Основи наукових досліджень», «Історія дизайну (за профспрямуванням)», «Інноваційні технології в модній індустрії».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алексеева С.В. Підготовка майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри: теорія і практика. Монографія. Київ: Міленіум, 2018. 484 с.
2. Денищич Т.А. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності : посібник для студентів галузі знань 03 «Гуманітарні науки» / Т.А. Денищич, Г.С. Косарева. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
3. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. Житомир, 2017. 52 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот і ручка для ведення конспекту. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю демонстрації тематичних презентацій і виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою педагогічної практики є засвоєння студентами основ педагогічної майстерності, умінь та навичок самостійного здійснення навчально-виховної і викладацької роботи, опанування та творче застосування студентами існуючих методик викладання та прийомів проведення навчальних занять, що є основою для вивчення профільюючих дисциплін ОПП «Концептуальний дизайн».

Завданням педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти системи знань і досягнення наступних компетентностей:

ІК	<u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 2 ЗК 3 ЗК 6	<u>Загальні компетентності:</u> Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ФК 5	<u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u> Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності

Відповідно до ОПП «Концептуальний дизайн в індустрії моди» вивчення дис. «Педагогічна практика» повинно забезпечити досягнення студентами таких програмових результатів навчання:

ПРН 4. Представляти результати діяльності в науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами;

ПРН 13. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.

Завдання педагогічної практики студентів передбачає вивчення правил та методик викладання, ознайомлення з педагогічним досвідом викладачів ХДАДМ (кафедри ДТО, факультету ДС); особисте проведення окремих аудиторних занять з використанням засвоєних педагогічних методів і прийомів викладацької діяльності; набуття необхідного комплексу комунікативних навичок спілкування та умінь встановлювати психологічний

контакт з аудиторією; розвиток у студентів інтересу до науково-дослідної роботи в галузі методики викладання окремої навчальної дисципліни.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

II семестр містить 1 модуль: 6 год. лекційних тем, 12 год. практичних (семінарських) занять, 72 год. СРС.

МОДУЛЬ 1. Засвоєння основ педагогічної майстерності

Етап 1. Ознайомлення з програмою, календарним графіком проходження педагогічної практики та зразками документів.

Етап 2. Розподіл студентів за місцем проходження практики. Повідомлення про систему звітності за результатами практики.

Етап 3. Методи навчання та їх класифікація. (Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (характеристика словесних, наочних і практичних методів навчання). Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю навчально-пізнавальної діяльності).

Етап 4. Види і форми організації навчання. Аудиторне заняття як основна форма організації навчання. Типи занять та їх структура. Сутність, функції, види контролю за навчально-пізнавальною діяльністю.

Етап 5. Проведення консультацій студентів щодо підготовки до відкритих занять (корегування конспектів тощо). Підготовка майстер-класів за фахом.

Етап 6. Відвідування відкритих занять. Обговорення, аналіз та оцінювання проведених занять.

Теми лекційних занять:

1. Сутність, дидактична мета і загальна будова лекційного заняття. Характеристика видів лекційних занять, форми проведення, функції.
2. Методика розроблення і викладання лекції. Тематика лекційних занять, структура лекції, характеристики окремих структурних елементів заняття, визначення критеріїв оцінки.
3. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.

Теми практичних (семінарських) занять:

1. Знайомство з основними нормативними документами, які обумовлюють організацію педагогічної діяльності у вищій школі (Стандарти освіти, Навчальні плани, програми, силабуси тощо).
2. Загальна характеристика методів проведення навчальних занять.
3. Особливості формулювання тем навчальних занять, розробка плану заняття, формулювання мети і завдань, критеріїв оцінки і способів перевірки якості засвоєних знань.
4. Збір, опрацювання, аналіз і систематизація теоретичного матеріалу до тематичного заняття. Укладання стислого і повного конспекту лекції.
5. Робота з понятійно-термінологічним апаратом. Підготовка візуально-репрезентативного ряду до лекційного матеріалу. Складання тестів і опитувальників для перевірки знань студентів за темою заняття. Критерії оцінки.
6. Традиційні та інноваційні (авторські) методики проведення аудиторних занять. Питання щодо дотримання викладачем і здобувачами норм академічної доброчесності. Критерії оцінки і форми обговорення результатів проведення лекційного заняття.

Години, відведені на самостійну роботу студентів (СРС), спрямовані на пошук, аналіз і систематизацію матеріалів на задану тематику; на складання особистого плану (структури) заняття; на написання конспекту лекції та підготовку тематичної презентації; на розробку критеріїв оцінки, укладання опитувальника для студентів або тесту за темою

заняття. Окремі години відведено на підготовку до колективного обговорення вже проведених занять, їх оцінку відповідно наданим керівниками практики критеріям.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних (семінарських) занять. Самостійна робота студентів спрямована на опрацювання теоретичних та ілюстративних матеріалів за темою ПП, на завершення практичних завдань та розробку авторських проєктів, а також виконання вправ і тестів. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено: попередній контроль (на початку практики з'ясовується якість опорних знань студентів), рубіжні етапи контролю на кожному з визначених етапів практики. Підсумковий контроль засвоєння знань – диференційований залік, – здійснюється у формі колективного обговорення проведених занять за методом «оцінка подібного подібним».

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Організація та проведення занять з дисципліни ПП здійснюється відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки у Вищій школі. Викладач координує протікання занять, а також створює умови для продуктивної дискусії та засвоєння необхідних питань. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності, викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у галузі дизайну одягу та в індустрії моди, про що повинен попередити слухачів курсу. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не повинні стати перешкодою реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання. Через об'єктивні причини (хвороба тощо) викладач має право призначити додаткове заняття на вільний день за попередньою домовленістю із студентами. Про зміни часу та місця проведення занять викладач інформує студентів.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студенти повинні обов'язково вимикати звук мобільних телефонів. За необхідності вони мають право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку). В ході навчання вітається власна думка з тем занять, яка ґрунтується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено копіювання чужих робіт, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі модульного або екзаменаційного перегляду – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://www.toybytoy.com/stuff/Interesting-acrylic-painting-techniques;>
<https://www.livemaster.ru/topic/2873199-kurs-po-okrashivaniyu-tkanej-v-tehnike-shibori-uzelkovyj-batik> ; <https://irenabatik.ru/batik-obuchenie/batik-texniki/uzelkovyj-batik.html>

СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ. Розподіл годин

№ з/п	Вид заняття	Тема (зміст) заняття	Кількість годин	Примітки (результати)
1	лекція	Вступна: Загальні відомості про лекційні заняття в педагогічній діяльності. Характеристика видів лекційних занять, форми проведення, функції.	2	
2.	семінар 1	Знайомство з основними нормативними документами, які обумовлюють організацію педагогічної діяльності у вищій школі (Стандарти освіти, Навчальні плани, програми, силабуси тощо).	2	2 год. на підготовку студентів
3.	семінар 2	Загальна характеристика методів проведення навчальних занять.	2	2 год. на підготовку студентів
4.	лекція	Методика розроблення і викладання лекції. Тематика лекційних занять, структура лекції, характеристики окремих структурних елементів заняття, визначення критеріїв оцінки.	2	
5.	семінар 3	Особливості формулювання тем навчальних занять, розробка плану заняття, формулювання мети і завдань, критеріїв оцінки і способів перевірки якості засвоєних знань	2	2 год. на підготовку студентів
6.	семінар 4	Збір, опрацювання, аналіз і систематизація теоретичного матеріалу до тематичного заняття. Укладання стислого і повного конспекту лекції.	2	2 год. на підготовку студентів
7.	семінар 5	Робота з понятійно-термінологічним апаратом. Підготовка візуально-репрезентативного ряду до лекційного матеріалу. Складання тестів і опитувальників для перевірки знань студентів за темою заняття. Критерії оцінки.	2	2 год. на підготовку студентів
8.	лекція	Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі	2	
9.	семінар 6	Традиційні та інноваційні (авторські) методики проведення аудиторних занять. Питання щодо дотримання викладачем і здобувачами норм академічної доброчесності. Критерії оцінки і форми обговорення результатів проведення лекційного заняття.	2	2 год. на підготовку студентів
10	СРС	Ознайомлення з матеріалами, які пропонує викладач за визначеною тематикою	10	
11.	СРС	Збір, аналіз і систематизація теоретичного матеріалу за визначеною тематикою	10	
12.	СРС	Збір, аналіз і систематизація ілюстративного матеріалу за визначеною тематикою	10	
13.	СРС	Написання лекційних матеріалів на основі	10	

		опрацьованого теоретичного матеріалу		
14.	СРС	Виготовлення ілюстративно-репрезентативного матеріалу до конспекту лекційного заняття	10	
15.	СРС	Розробка тестів або опитувальників для контролю знань	6	
16.	Проведення тематичного лекційного заняття студентом (студентами) магістратури в групі студентів - бакалаврів		2	
17.	Колективне обговорення та оцінка проведення студентами тематичних лекційних занять. Підсумки.		2	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
Теми 1-3	Поточний контроль	0–40
Теми 4-6	Поточний контроль	0-40
	Відкрите лекційне заняття	0-20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90-100 балів («відмінно» за національною шкалою, A — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу практики; творчо підійшов до виконання завдання, логічно побудував і професійно провів тематичне аудиторне заняття; надав значний об'єм додаткової інформації за джерелами з відповідної теми. Крім того, виявив креативний підхід до виконання завдання практики, брав участь та переміг (посів 1-3 місце) у міжнародних або всеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з дизайну за тематикою педагогічної практики.

82-89 балів («добре» за національною шкалою, B — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

74-81 балів («добре» за національною шкалою, C — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64-73 балів («задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60-63 балів («задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та

теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35-59 балів («незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами педагогічної практики, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань та умінь свідчать незадовільні підсумки поточного контролю. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1-34 балів («незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з педагогічної практики, не виконав її програму і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не зміг провести тематичне лекційне заняття. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна:

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: навч. посібник для студентів ВНЗ / Л.В. Артемова. К.: Кондор, 2008. 271 с.
2. Алексеева С. В. Підготовка майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри: теорія і практика. Монографія. Київ: Міленіум, 2018. 484 с.
3. Денищич Т. А. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності : посібник для студентів галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність – 035 «Філологія (українська)» / Т. А. Денищич, Г. С. Косарева. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
4. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. Житомир, 2017. 52 с.
5. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра, магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Мова і література (французька)», «Мова і література (іспанська)» / укладачі: К.М. Ружин, О.А. Каніболоцька, Н.О. Надточий. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 106 с.
6. Методичні рекомендації з педагогічної практики для студентів 1 курсу денної форми навчання ОПП “Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища” другого ступеню вищої освіти «магістр» спеціальність 022 «Дизайн». Харків: ХДАДМ. 2022. 32 с.

Допоміжна

1. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. Д., 2014. 416 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. Харків: ХДАДМ, 2003.
3. Лагода О. Естетичний дискурс дизайну: проблематизація, маніфестація, репрезентація. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. С.51-56.
4. Свірко В.О., Бойчук О.В., Голобородько В.М., Рубцов Н.Л. / Основи ергономічного дизайну: навч. Посібник. К: НАУ, 2011, 300 с.
5. Захарова С.Г. Психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх фахівців з дизайну. Теорія та практика дизайну. Технічна естетика. Вип.. 8. 2015. С. 82-90.